

Sygn. akt II CSK 139/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa Szpitala Klinicznego [...] w P.
przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia [...] Oddziałowi Wojewódzkiemu w
[...]

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 września 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 września 2013 r., sygn. akt [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 września 2013 r., w sprawie z powództwa Szpitala Klinicznego [...] w P. przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia [...] Oddziałowi Wojewódzkiemu w [...] o ustalenie, Sąd Apelacyjny w [...], na skutek apelacji powoda, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 26 kwietnia 2013 r. w ten sposób, że ustalił, że roszczenie pozwanego o zapłatę przez powoda kwoty 520 369,72 zł nie istnieje.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 15 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 2 ust. 37a ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, a także naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1, art. 382 w związku z art. 316 i art. 233 § 1 oraz art. 385 k.p.c. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany oparł na przesłankach z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Skarżący wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne : „czy w obowiązującym w okresie od stycznia 2006 r. do kwietnia 2009 r. stanie prawnym, w świetle art. 15 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i art. 37k ust. ustawy Prawo farmaceutyczne, Narodowy Fundusz Zdrowia obowiązany był finansować świadczenia opieki zdrowotnej udzielane pacjentom włączonym do badania klinicznego, jeśli świadczenia te były świadczeniami gwarantowanymi w rozumieniu powołanego wyżej art. 15 ust. 2”. Ponadto, w ocenie pozwanego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na to, że Sąd Apelacyjny dokonał ustaleń faktycznych na podstawie części dowodów bez wskazania przyczyn pominięcia pozostałych dowodów zgromadzonych w sprawie, co uniemożliwia poddanie rozstrzygnięcia kontroli kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jeżeli skarżący, jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien wykazać w wyczerpującym i pogłębionym wywodzie prawnym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia nie tylko przez odpowiednie jego sformułowanie i przez wskazanie przepisów prawa,

na tle których powstało, ale też przez przedstawienia kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie zagadnienie to wywołuje oraz wykazanie, że ma ono tak istotny, poważny i uniwersalny charakter, iż wymaga zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, stanowiska przydatnego nie tylko dla rozwoju judykatury, ale koniecznego do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy (por. m. in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK, nie publ.).

Analiza uzasadnienia wniosku pozwanego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że nie spełnia ono powyższych wymagań. Wniosek nie zawiera wyczerpującej argumentacji prawnej, nie wykazano uniwersalnego charakteru zagadnienia i przydatności odpowiedzi udzielonej przez Sąd Najwyższy dla rozwoju judykatury. Ponadto, przedstawione zagadnienie prawne najwyraźniej rozmija się z treścią pozostałych zarzutów skargi kasacyjnej. Sformułowanie zagadnienia wskazuje, że chodzi o odpowiedź czy NFZ obowiązany był finansować gwarantowane świadczenia zdrowotne wówczas gdy pacjent był włączony do badania klinicznego, podczas gdy pozostałe zarzuty skargi koncentrują się na wykazywaniu wadliwości oceny, że sąd nie dokonał prawidłowego rozróżnienia, które ze świadczeń zdrowotnych były świadczeniami gwarantowanymi (finansowanymi przez NFZ), a które wynikiem prowadzonego badania klinicznego (finansowanego przez sponsora). Szerokie ujęcie problemu, niezgodnie przy tym ze stanowiskiem zajęтым tak w toku procesu jak i w skardze kasacyjnej nie pozwala ocenić przedstawionego zagadnienia prawnego jako istotnego również dla rozstrzygnięcia sprawy.

W odniesieniu do drugiej przesłanki powołanej przez skarżącego, oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że ta przesłanka występuje wówczas gdy zasadność skargi kasacyjnej jest dostrzegalna od razu, na pierwszy rzut oka, wówczas gdy każdy prawnik, bez przeprowadzania wnikliwej analizy, dochodzi do wniosku, że zarzuty skarżącego są niewątpliwe, a zaskarżone orzeczenie jaskrawo nieprawidłowe. Chodzi, więc, jak to ujął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02 (OSNC 2004, nr 3, poz. 49), o szczególne, kwalifikowane wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji dostrzegalne w sposób oczywisty dla

przeciętnego prawnika. Taka sytuacja w sprawie nie ma natomiast miejsca. Sąd drugiej instancji wyjaśnił dlaczego i na podstawie jakich dowodów dokonał odmiennych od Sądu Okręgowego ustaleń faktycznych, wskazał, z jakich przyczyn niektóre dowody nie mogły stanowić podstawy dla dokonanych ustaleń, wskazał też podstawy wnioskowania co do oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego. Nie można przy tym nie zauważyć, że skarżąca uzasadniając tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, podważa prawidłowość dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny dowodów, co zresztą znalazło odzwierciedlenie w podstawach skargi, przez powołanie jako naruszonego, art. 233 k.p.c. W postępowaniu kasacyjnym, na żadnym jego etapie, nie jest dopuszczalne kwestionowanie oceny dowodów, która doprowadziła sąd do ustalenia oznaczonego stanu faktycznego; nie może to również nastąpić przez konstruowanie czy to zarzutu naruszenia prawa materialnego czy też przez odwoływanie do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Uwzględniając, że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą - zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. - Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Oddaleniu podlegał wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego. W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wnosił, bowiem o jej odrzucenie, ewentualnie oddalenie i tylko z tymi wnioskami został powiązany wniosek o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. Tymczasem, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, który należy podzielić, że nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów powiązała wyłącznie z jednym, przez siebie wskazanym, rozstrzygnięciem (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01; z dnia 29 marca 2011 r., IV CSK 593/10 i z dnia 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12, niepubl.).

